

Tilinpäätöskannanotto

4.6.2022

VN/16923/2022

VN/16923/2022-OKM-1

Museovirasto

OKM; Opetus- ja kulttuuriministeriön tilinpäätöskannanotto Museoviraston toiminnasta vuonna 2021

Opetus- ja kulttuuriministeriö on tänään päättänyt valtion talousarvioasetuksen (1243/1992) 66 i §:n mukaisesta tilinpäätöskannanotosta Museovirastolle.

1. Tuloksellisuus ja tulostavoitteiden toteutuminen

Museoviraston toiminta on ollut vuonna 2021 tuloksellista ja vaikuttavaa. Museovirasto on pääosin saavuttanut sille vuodeksi 2021 asetetut tulostavoitteet.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet on saavutettu hyvin. Museovirasto on osallistunut keskeisten lainsäädäntöuudistusten (Muinaismuistolaki, Maankäyttö- ja rakennuslaki) valmisteluun, museoiden valtionosuusuudistuksen toimeenpanoon sekä toimialan strategiatyöhön (Kulttuuriperintöstrategiaehdotuksen, Arkkitehtuuripoliittisen ohjelman sekä valtion kiinteistö- ja toimitilastrategioiden valmistelu). Museoviraston toiminta kestävä kehityksen edistämiseksi on ollut monipuolista ja laajasti vaikuttavaa (Kestävät virastot -hanke, korjausrakentamisen ja restauroinnin ohjeistus, kestävä kehitystä koskeva kriteeri avustusten arvioinnissa).

Koronapandemia on vaikeuttanut edelleen toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteiden saavuttamista sekä näyttelyiden kävijämäärän, museoiden yleisötoiminnan että kuva- ja kirjastopalvelujen käytön alueilla. Koronapandemia on aiheuttanut kävijämäärien laskua museokohteissa; erityisesti ulkomaisten kävijöiden määrän pudotus verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan on erittäin suuri. Maksullisten kävijöiden määrä laski kuitenkin suhteellisesti vähemmän kuin kävijöiden kokonaismäärä, ja museo- ja linnassakäynnin keskitulo ylitti huomattavasti tavoitteen. Avustushakemusten käsittely on tehostunut merkittävästi yli asetetun tavoitetason. Museoviraston objektien katselumäärät sähköisessä Finna-palvelussa (n. 1,94 miljoonaa) ovat kasvaneet lähes kolminkertaisiksi tavoitetasoon (0,7 miljoonaa) verrattuna.

Ministeriön virastolle osoittama kompensatorahoitus on riittänyt hyvin kattamaan tulonmenetykset. Osa kompensatiomäärärahasta siirtyi käytettäväksi vuonna 2022.

Henkisten voimavarojen hallinnan alueella työtyytyväisyys on säilynyt korkealla tasolla (3,79). Sairauspoissaolot laskivat edelleen (5,3 pv/htv) vuoden 2020 tasoon (6,1 pv/thv) verrattuna ja ovat huomattavasti alle tavoitetason (7,5 pv/htv).

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

2. Tuloksellisuuden raportoinnin asianmukaisuus

Museoviraston toimintakertomus ja tilinpäätös on laadittu asianmukaisesti ja huolellisesti ja ne antavat kattavan ja selkeän kuvan viraston toiminnasta vuonna 2021. Valtiontalouden tarkastusviraston antaman tilintarkastuskertomuksen mukaan talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säädöksiä on noudatettu. Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot antavat oikeat ja riittävät tiedot. Tilinpäätösanalyysi on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaisesti. Toiminnallisesta tehokkuudesta esitetyistä tiedoista ei ole oleellista huomautettavaa. Sisäisen valvonnan osalta ei tilintarkastajalla ole oleellista huomautettavaa.

3. Viraston toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Museoviraston vuoden 2021 tilintarkastuksen tilikauden aikainen tarkastus kohdistui muun muassa viraston liiketaloudelliseen maksulliseen toimintaan. Tilintarkastaja toteaa havaintoraportissaan koskien Museoviraston vuoden 2021 tilintarkastusta, että Museoviraston pääsymaksuja voi pitää erillislainsäädännön (museovirastolain 5 §) mukaisina liiketaloudellisina suoritemaksuina. Täten pääsymaksuja koskevia hinnoitteluperusteita ei ole tarpeellista sisällyttää enää maksuperustelain perusteella annettuun Museoviraston maksuasetukseen. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaista rakennuksista ja niissä sijaitsevista tiloista saadut vuokratuotot tulisi sisällyttää Museoviraston tilinpäätöksessä erillislainsäädännön mukaisista liiketaloudellisista suoritteista laadittavaan kustannusvastaavuuslaskelmaan. Museoviraston tuottamien muinaismuistolain 13 ja 15 §:ssä tarkoitettujen selvityksistä, tutkimuksista ja muista erityisistä toimenpiteistä saadut tuotot tulisi käsitellä maksuperustelain mukaisissa liiketaloudellisissa tuotoissa. Museoviraston tarkoituksena on toteuttaa suositeltu muutos niin, että pääsymaksut ja po. tiloista saatavat vuokratuotot raportoitaisiin erillislainsäädännön mukaisina liiketaloudellisina suoritemaksuina vuodesta 2022 lukien. Tilintarkastaja toteaa havaintoraportissaan, että Museoviraston esittämät korjaavat toimenpiteet ovat riittävät.

4. Ministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Ministeriö jatkaa yhteistyössä Museoviraston kanssa tulosohjauksen kehittämistä sekä arvioi asetettujen tavoitteiden ja mittareiden toimivuutta. Toiminnan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden osalta ministeriö ottaa huomioon koronapandemiasta aiheutuneet vaikutukset viraston toimintaan sekä seuraa viraston elpymistä pandemiakriisin jälkeen.

Ministeriö toteaa, että viraston mittavat, käynnissä olevat toimitilahankkeet (Toimitiloista työn muutokseen ja digitalisointiin -hanke; Kansallismuseon lisärakennushanke) parantavat toteutuessaan huomattavasti toiminnan vaikuttavuutta ja tehokkuutta.

Ministeriö tulee kehittämään ministeriön ja virastojen toiminnan laatua ja palvelukykyä tulevana vuosina käynnissä olevan konsernin kehittämishankkeen linjausten pohjalta.

Ylijohtaja

Riitta Kaivosoja

Johtaja

Minna Karvonen

Jakelu	Museovirasto
Tiedoksi	Valtiokonttori Eduskunnan tarkastusvaliokunta VM VVC Valtiovarain controller -toiminto OKK Opetus- ja kulttuuriministeriö Anita Lehikoinen Valtiontalouden tarkastusvirasto

VN/16923/2022-OKM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Karvonen Minna 911887962

2022-06-06

Kaivosoja Riitta 912152990

2022-06-07